

Tro. Lad dem da vise deres Tro af deres Gerninger. I hvert Fald, til at lede industrielle Foretagender have de ikke vist sig særligt egnede. Naar deres Ordfører i det andet Ting forleden paa et Møde i Odense udtalte, at blandt de Fabrikationer, der glimrede herhjemme, var Margarinefabrikationen; saa maa det gøre et underligt Indtryk paa Arbejderne at se, hvor glimrende en saadan Fabrikation bliver styret af de samme Mænd, der mene, at nu kunne vi undvære al Beskyttelse — Teori og Praksis følges ikke altid ad. Jeg kunde nævne flere Eksempler, men det skal jeg ikke komme ind paa. Jeg vil slutte med at sige, at Ansvaret for, at vi muligvis ikke faa en bedre Toldlov end den, vi faa, kan nu ikke længere alene lægges paa Ministeren eller Regeringspartiet. Nej, det maa i første Række lægges paa de Mænd, der staa som Førere for Arbejderpartiet. Den højtærede Minister erklærede: Om der gaar nogle Tusind Stykker af Fabrikaterne nedden om og hjem, det regner jeg ikke, det kunne vi ikke tage Hensyn til, men Arbejderne — der, som den sidste ærede Taler sagde, ere Kælebørnene — dem skulle vi passe paa. Hans gode Hjerte blødte for Arbejderne. Men naar de ikke selv ville have Beskyttelse, hvorfor skal han saa bryde sig om dem? Saa kan han jo ganske rolig forelægge sit Forslag og forlange det vedtaget; Arbejderne ere jo tilfredse. Men det vil jeg have slaaet fast her, at Ansvaret for, at vi ikke faa en bedre Toldlov, skal saa ikke lægges paa Højres Mænd eller paa Industriens Mænd, der ikke have advaret i rette Tid; det Ansvar komme de Herrer til at dele med hinanden, som de ere Venner til.

Til Slut kun et Par Ord til det ærede Medlem (Brandes), der har det Held i dette Ting kun at repræsentere sig selv, en Stilling, der tidt kan være ganske behagelig. Det ærede Medlem var i Gaar vittig, morsom, kom med forskellige ramnende Udtalelser til Højre og Venstre, og vi fik i Grunden alle sammen læst og paa-skrevet. Jeg fik Indtrykket af, at det ærede Medlem ligesom gjorde det, man kalder for Halløj med Borgermusikken. Han kunde jo ogsaa maaske til Dels være berettiget dertil; thi naar der er saa

mange og lange Debatter om en Sag, som det ærede Medlem paa Forhaand mener, at der intet er at gøre ved, og som han ikke har nogen Interesse for, saa forstaar man, at han vil finde de muntre og komiske Sider derved. Men jeg vil dog sige til det ærede Medlem det ene: Det er en alvorlig Sag, denne Sag, som her er bleven drøftet i disse Dage — den er absolut ikke til at tage med let Sind. Det drejer sig om det danske Erhvervsliv, det drejer sig om Menneskeskæbner, om store Værdier, om, hvorledes vor hele økonomiske Udvikling i kommende Tider skal forme sig. Om det vil lykkes ved Samarbejde at naa et godt Resultat, det ved det ærede Medlem lige saa lidt som jeg, men han ironiserede over, at der nu skulde finde en Sammensmeltning Sted mellem Højre og Venstre — Socialdemokraterne kunne vi jo ikke regne med, og det ærede Medlem vilde heller ikke med i denne Sammensmeltning. Ja, jeg har aldrig hørt, at nogen Lov af Betydning har faaet Lovskraft, uden at det er sket ved, at man er kommen hinanden endogsaa ret meget i Møde fra begge Sider. Der er altid nogle, der ikke ere glade ved, at der sker noget af den Slags, at man i det hele taget faar disse Spørgsmaal ud af Verden. Disse enkelte staa udenfor og se ilde til, at de andre forliges, de ville hellere, at der vedblivende skulde være Kamp. Ja, jeg vil ogsaa, saa længe det gælder Haandværkets og Industriens Interesser, og saalænge jeg ser, at de skulle dødes eller ødelægges, være med til Kamp. Men jeg vil ogsaa være med til at skabe fredelige Tilstande, naar det fra anden Side vises, at der er Alvor i Sagen. Og det, jeg saa vilde ønske, var, at vi ikke skulde faa, som det ærede Medlem sagde, Fred og Ro saadan i al Korthed sagt. Jeg vil gerne være med til at skabe Fred og Ro for Industrien, men ikke den Fred og Ro, der er en Dødens Ro, og som fører til Ødelæggelse af det, jeg før omtalte. Skulde det lykkes at skabe Fred og Ro under gode og sunde Forhold, hvorunder vort Erhvervsliv kunde blomstre og bringe ny Erhverv frem til Gavn og Lykke for vort Samfund, for Arbejdere og Arbejdsgivere, ja, saa vilde jeg betragte denne Sammensmeltning som noget godt.